Rok II. Tarnowskie Góry, dnia 19. marca 1931 r. Nr. 14.

NOWINY

Pismo poświęcone sprawom lokalnym.

TYGODNIK
na Powiat
Tarn. Góry, Lubliniec
oraz Gminy
Szarlej i W. Piekary.
Cena numeru 20 groszy.

Wychodzi w każdą środę i sobotę
Przedpłata miesięczna z dostawą do domu wynosi 1,50 złoty.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA; Tarnowskie Góry, Rynek 13. Telefon nr. 1034.

REKLAMY: 0,20 złoty za 1 łamowy wiersz mm
OGŁOSZENIA według umowy

Czterech szczęśliwych!

W Kolekturze Śląskiego Związku Kredytowego w Tarn. Górach, Państwowej Loterji Klas. padło główne wygrane na los nr. 203 769

400,000 zł.

podzielone będą pomiędzy cztery osoby a mianowice z Tarn. Gór, Lasowic, Starych Tarnowic i Kalet. Rozchodzi się i w tym wypadku o niezamożnych ludzi, tak, że główne wygrane trafiły tam gdzie powinno. Z pewnych względów nazwiska tych szczęśliwych trzymane będą na razie w tajemnicy.

ZE ŚWIATA.

Mołotów Przewodniczący Rady Komisarzy Ludowych wygłosił na 6 kongresie rad wielką mowę o polityce zagranicznej Rosji Sowieckiej. O stosunkach sowiecko-niemieckich wyrażał się Mołotów z dużem zadowoleniem, zaznaczając, że między obydwoma Państwami osiągnięte zostało zupełne porozumienie.

*

Burmistrz miasta Filadelfji w oryginalny sposób przeprowadził inspekcję dzielnic, zamieszkałych przez bezrobotnych. Przebrał się on mianowicie za bezrobotnego i w ten sposób niepoznany przez nikogo zwiedził instytucję opieki społecznej miasta.

*

Komitet Organizacyjny dla spraw tak zwanych Unji Europejskiej zbierze się w Paryżu w dniu 24. marca br. przy współudziale delegatów Anglji, Francji, Włoch, Polski, Hiszpanji, Portugalji, Danji, Grecji, Finlandji i Szwajcarji.

*

Na Dunaju w pobliżu Bramy Żelaznej zderzyły się w ubiegłym tygodniu dwa jugosłowiańskie statki pasażerskie z taką siłą, że jeden z nich momentalnie utonął. Nikt z pasażerów nie zdołał się uratować.

*

Tegoroczny budżet państwa niemieckiego zamknięty został deficytem w wysokości 1 miljarda marek.

*

Prezydentem Finlandji został p. Svin-Honwod.

*

Szwagier Wilhelma II p. Zubków woli roznosić piwo w małej kawiarni Luxemburgu aniżeli wrócić do Niemiec jak się oświadczył wobec kuzynki Wilhelma.

*

Paderewski przybywa do Poznania na odsłonięcie pomnika Wilsona dnia 25. czerwca br.

*

Izba Niższa parlamentu duńskiego po gwałtownej dyskusji większością 77 głosów przeciw 64 powzięła uchwałę w sprawie całkowitego rozbrojenia.

*

Kursujący między miastami Lousville i Nashville w Stanach Zjednoczonych pociąg wpadł do rzeki Mobille. Katastrofa zdarzyła się w ten sposób, iż pociąg przejeżdżał przez most z chwilą gdy część tego mostu, zwykle podnoszona dla przejazdów okrętów, nie była jeszcze spuszczona. Zginęło 50 osób.

*

Papież Pius XI przemówi do Narodu świata za pośrednictwem watykańskiej stacji radjowej w Wielką Sobotę, w czasie rezurekcji gdy ponownie odezwą się watykańskie dzwony.

Z KRAJU.

W przedsiębiorstwie księcia Pszczyńskiego popełniono olbrzymie nadużycia. W aferze wmieszano jest podobno kilku wyższych urzędników. Krążą pogłoski, że dochodzą one do miljona złotych.

*

W kwietniu rozpocznie się budowa gazociągów na Śląsku. Obecnie bawi u nas komisja ekspertów francuskiego towarzystwa. Wykonanie tych projektów przeprowadzi mająca się utworzyć polsko-francuska Spółka Akcyjna.

*

Obecnie odbywają się w Ministerstwie studja nad zastosowaniem na torach spawania szyn, zamiast dotychczasowych styków, w miejscach łączenia szyn. Typ szynów w całej Polsce zostanie w krótkim czasie zmieniony.

*

Sejmowi przedłożono projekt o przeniesieniu adwokatów, zaliczeniu i trwania służby adwokackiej. Liczba adwokatów w całej Polsce wynosi 4.494. Z tego przypada na zabór austrjacki 2.580 rosyjski 1.440 pruski 504 adwokatów.

Sprawy lokalne z Tarn. Gór.

Jak już w ostatnim numerze „Nowin" doniesiono odbyły się w ubiegłym tygodniu 3-dniowe ćwiczenia rezerwistów 3 pułku ułanów. Podziwiać należy fakt jak sprawnie i punktualnie stawili się rezerwiści. Zawdzięczać należy to władzom cywilnem jak również i wojskowem, które wszelkie rozkazy mobilizacyjne należycie i wzorowo przygotowują. Po odbytych ćwiczeniach odprawiono w piątek ubiegłego tygodnia mszę św. w kościele parafjalnym. Następnie odebrał pułkownik Samborski, komendant garnizonu przy udziale PP. Starosty Bocheńskiego i pułkownika Żelisławskiego dowódcy 3 p. ułanów, defiladę rezerwistów na rynku. Przekonaliśmy się, że rezerwiści robili nadzwyczaj dobre wrażenie. Defilada wypadła doskonale. Po defiladzie odbył się obiad żołnierski w wielkiej ujeżdżalni 3 p. ułanów z udziałem przedstawicieli władz wojskowych i cywilnych z Pp. Starostą Bocheńskim i Naczelnikiem Drem Roblem na czele. Rezerwiści, którzy stawili się na ćwiczenie jako pierwsi otrzymali nagrody, ufundowane przez D. O. K. Starostę p. Bocheńskiego i Dowódcę 3 p. ułanów. Nagroda p. Starosty przypadła w udziale rezerwistom naszego powiatu. Kilka nagród również przypadło rolnikom tym, którzy jedni z pierwszych stawili się z końmi do pułku. Po zakończeniu obiadu żołnierskiego wniesiono okrzyki na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, Jej Prezydenta, oraz Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. Zaznaczyć wypada, że społeczeństwo naszego miasta urządziło rezerwistom samowolnie obiad pożegnalny, zbierając na ten cel fundusze u naszych obywateli.

Odnośnemu Komitetowi jak wszystkim obywatelom, którzy przyczynili się w jakikolwiek sposób do uczczenia naszych rezerwistów składa się tą drogą gorące podziękowanie.

Rekolekcje wyłącznie dla Inteligencji rozpoczną się w tutejszym kościele parafjalnym od poniedziałku dnia 23 marca do niedzieli dnia 29 marca br. codziennie o godzinie 7,30 wieczorem. Kazania rekolekcyjne wygłaszać będzie kaznodzieja Ojciec Jezuita ks. Bok z Dziedzic.

Delegacja Z. Z. K. u Ministra Kühna. Dnia 6 marca br. udali się do p. Ministra Kühna przedstawiciele Z. Z. K. dla przedstawienia Ministrowi sprawy w tej chwili najbardziej palącej, to jest sprawy redukcji dni pracy w warsztatach P. K. P. W skład delegacji wchodzili koledzy: Kuryłowicz, Maksamin, Kozłowski, Bator, Wojewoda i Buczek.

W imieniu delegacji przemawiał kol. Kuryłowicz, który obszernie przedstawił wszystkie dla pracowników krzywdzące następstwa ostatnich Zarządzeń oszczędnościowych, wskazując przytem na rozgoryczenie wśród pracowników, zwłaszcza działu mechanicznego, wywołane znacznem obniżeniem ich uposażeń z powodu redukcji dni pracy.

W odpowiedzi na żądanie Związku, by o ile już nie mogło obejść się bez redukcji, obejmowała ona najwyżej dwa dni w miesiącu i to tylko w poniedziałek, p. Minister zaznaczył, że dopiero po nadesłaniu mu przez warsztaty relacji o wynikach zarządzeń obecnych nadeśle Związkowi odpowiedź.

W związku z tem powiadomieni zostali pracownicy, że od dnia 16 marca br. świętować będą w poniedziałki a nie tak jak dotychczas w sobotę.

Pod adresem miarodajnych czynników. W okolicy góry „Redena" posiada hr. Donnersmarck około 40 mórg roli, obecnie niewydzierżawionej, a dotąd uprawianej przez rolników miejskich jak pana Paruzela i innych. Wobec wzrastającej liczby bezrobotnych nasuwa się myśl, wydzierżawić tę rolę dla bezrobotnych z liczniejszemi rodzinami, których zaopatrzono w niezbyt drogi sposób w ziemiopłody na porę zimową, ponadto mieliby ci bezrobotni zatrudnienie przy uprawianiu roli w porze letniej. Nie byłoby od rzeczy, zakupić dla nich z funduszów przeznaczonych na zasiłki dla bezrobotnych ziemniaki, roślinki i t. d. Na zasiew, nawet

mogłoby miasto stawić według możności zaprzęg koni dla przewiezienia nawozu i t. d. Oddając każdemu bezrobotnemu może aż do półtora morgi do uprawienia, zdaniem taką rodzinę wspomogłoby się dalece więcej niż to obecnie się czyni przez udzielanie zasiłków pieniężnych, przyczem miasto mogłoby korzystać z tych bezrobotnych przy różnych pracach w mieście.

Cała ta impreza włącznie kosztów ubocznych jak nawóz, ziemiopłody, na zasiew i t. d. kosztowałaby około 1.600 do 1.800 zł., czyli byłby to kapitał włożony z punktu widzenia humanitarnego bardzo korzystny.

Wielkie święto naszej polskiej milusińkiej dziatwy szkolnej się zbliża, która to poraz pierwszy przystąpi do Stołu Pańskiego w liczbie 250 dziatek. Takowe odbędzie się jak to już wspomnieliśmy w niedzielę dnia 12 kwietnia br. Zbiórka wszystkiej dziatwy szkolnej, oraz Związków Religijnych i Świeckich w dniu 12 kwietnia o godzinie 8-mej rano w szkole żeńskiej Świętej Jadwigi przy ul. Zamkowej wraz ze sztandarami, skąd milusińka dziatwa wyruszy przy współudziale wszystkich Związków wraz z orkiestrą na uroczyste solenne nabożeństwo, podczas którego śpiewać będzie chór kościelny pod batutą dyrygenta tegoż chóru p. Masarczyka. Wszystkie zatem polskie Związki uprasza się o jaknajliczniejsze wzięcie udziału w tej nader podniosłej uroczystości.

Poświęcenie Oddziału Kom. Kasy Oszczędności. W dniu 14. marca br. odbyło się poświęcenie nowootwartego oddziału Miejskiej Komunalnej Kasy Oszczędności Powiatu w Tarnowskich Górach. Oddany do użytku publicznego Oddział mieści się w pięknym lokalu przy ul. Krakowskiej 12, parter.

Aktu poświęcenia dokonał X. Prałat Lewek w obecności: Przedstawiciela Śl. Urzędu Wojewódzkiego Radcy Schoenowitza, Dyrektora Oddziału Banku Rolnego w Katowicach Jeziorskiego, Członków Rady Kasy, członków komisji rewizyjnej, członków Wydziału Powiatowego, członków zarządu Kasy w osobach: Naczelnika Pana Starosty Bocheńskiego, jego zastępcy i Dyrektora Kasy Cieślińskiego, członka Zarządu Kocybika, adw. Bittnera, Syndyka Kasy Dr. Kubalskiego, zastępcy Starosty Dr. Olszewskiego, D-cy 3 p. ul. płk. Żelisławskiego, Delegata Komendanta Garnizonu mjr. Pichety, burmistrza L. Michatza, oraz szeregu wybitnych osób społeczeństwa i prasy. Uroczystość rozpoczął przemówieniem p. Starosta i Naczelnik Zarządu Kasy Władysław Bocheński, w którem to przemówieniu scharakteryzował działalność Kasy.

Treść przemówienia:

Powiatowa Kasa Oszczędności została założoną w roku 1886 i była urządzeniem Wydziału Powiatowego, jako instytucja finansowa z pewnością prawną. Z rąk niemieckich została Kasa przejętą w dniu 20 czerwca 1922 r. W czasie tym nie posiadała Kasa żadnego majątku i z powodu braku gotówki nie mogła iść z pomocą ludności. Tak samo w latach 1923, 24, 25, 26, obroty kasy były minimalne. Szybkie tempo rozwoju kasy datuje się dopiero od roku 1927. Kierownictwo Kasy objąłem dnia 21. II. 1927 r. Przy objęciu kasa nie tylko nie miała żadnego majątku, lecz przeciwnie wykazywała znaczne straty. Dzięki energji i znajomości sprawy mojego współpracownika dyrektora kasy L. Cieślińskiego, straty te zostały pokryte z zysków kasy, tak, że obecnie kasa nie tylko żadnych strat nie posiada, lecz przeciwnie potrafiła z zysków za rok 1930 stworzyć fundusz rezerwowy w sumie 40.000 zł.

Rozwój kasy najlepiej ilustrują następujące cyfry: w roku 1927 udzielono już pożyczek na sumę 190.000 zł. a w roku 1928 na sumę 1.315.000 złotych. W roku 1929 działalność Kasy wzmogła się jeszcze bardziej. W roku tym udzielono pożyczek budowlanych i innych na sumę około 1.500.000 złotych. Obrót roczny w tym roku wyniósł około 30.000.000 złotych. Suma wkładów oszczędnościowych wynosiła 1.769.109.74 zł. Rok 1930 pomimo ogólnie złej sytuacji gospodarczej nie tylko w kraju, ale również zagranicą wykazał dalszy poważny rozwój kasy, i tak: Obroty osiągły sumę około 60.000.000 zł. — Wkłady oszczędnościowe przekroczyły sumę 3.000.000 złotych. Pożyczek przeważnie budowlanych udzielono na sumę 2.412.707 złotych. Rozwinął się niepomiernie ruch dyskontu i redyskontu weksli, oraz inkaso, tak, że obecnie kasa posiada charakter dużego banku. Od roku 1929 kasa prowadzi kolekturę loterji państwowej zaś od roku 1930 kasa prowadzi dział zakupu i sprzedaży walut zagranicznych i monet złotych — na co otrzymała pozwolenie Ministra Skarbu i Ministra Spraw Wewnętrznych.

W roku bieżącym rozwój Kasy zrobił dalsze postępy, tak, że zaistniała konieczność rozszerzania kasy przez stworzenie oddziału miejskiego. W oddziale tym zaprowadzono urzędowanie przed i popołudniowe, ażeby klijentom przeważnie kupcom umożliwić lokowanie i odbieranie pieniędzy, w godzinach dla nich najdogodniejszych i w miejscu najbliższem ich siedziby. Należy nadmienić, że kasa posiada już, jeden Oddział, mieszczący się w gmachu Urzędu gminnego w Radzionkowie. Kasa posiada zastępstwa: Banku Polskiego (dla inkasa weksli), Banku Gosp. Kraj. i Państwowego Banku Rolnego. Od dnia 1. lipca 1929 r. Kasa posiada własną osobowość prawną pod firmą: Komunalna Kasa Oszczędności powiatu tarnogórskiego w Tarnowskich Górach. Za wkłady oszczędnościowe ręczy powiat całym swoim majątkiem i wpływami podatkowemi.

Po przemówieniu Pana Starosty zabrał głos X. Prałat Lewek. W przemówieniu zaznaczył, że poświęcenia dokona z prawdziwą przyjemnością, ponieważ instytucja nowootwarta ma służyć dobru publicznemu, poczem dokonał aktu poświęcenia. — Po poświęceniu zabierali głos prawie wszyscy uczestnicy uroczystości i w gorących słowach, życzyli nowootwartej placówce jaknajlepszej pomyślności i szybkiego rozwoju.

Z Towarzystwa Śpiewu im. A. Mickiewicza Tarnowskie Góry. Zbliża się dzień, gdy się pytać będziemy, kto nam zaśpiewa ładnie na akademji, a potem znowu na 3 maja, skąd postaramy się o śpiew przyjemny? I tak ciśnie się to pytanie na usta społeczeństwa już prawie od dwuch lat i stale mamy te same troski. W każdym takim uroczystem dniu odczuwamy wszyscy, że czegoś brakuje — brakuje Mickiewicz, który nas od początku swemi występami w na każdej akademji tak bardzo rozweselał. Mickiewicz potrafił nas nietylko rozweselić ale również zaspokoić, nawet wygórowane pretensje muzykalno-wokalne. Nie oznacza to, jakoby, obecnie istniejące i występujące chóry, nie spełniały swojego zadania. Owszem jesteśmy im bardzo wdzięczni za ich pomoc przy urządzanych imprezach: ale każdy odczuwa ogromny brak „Mickiewicza" i luka ta nie da się wypełnić w żaden sposób. Byliśmy do niego za wiele przyzwyczajeni, byliśmy z nim związani i dlatego na każdej akademji odczuwamy Jego brak. Wiadomo że Towarzystwo Śpiewu Mickiewicz nie jest zlikwidowane, ale jest nieczynne i może być każdej chwili wzbudzone z jego snu. Obywatele! Mickiewicz powstał wtedy, kiedy rozgrywała się walka o los Śląska, tam na terenie gliwickim rozbrzmiewała jego pieśń polska i przyczyniła się chlubnie do zwycięstwa; przeniesiony na teren naszego miasta stał się ośrodkiem śpiewu w powiecie tarnogórskim, był ojcem chrzestnym licznych tut. kół śpiewaczych, był ich najsilniejszym filarem a zarazem wzorem dyscypliny i sztuki pod batutą p. Masarczyka,. Obecnie liczy powiat 20 kół śpiewaczych mających się spotkać w dniu 7 czerwca przy popisach w Tarnowskich Górach. I cóż za wrażenie będzie, jeżeli znowu zabraknie Mickiewicza; dzieci zjadą się do ojca, a ojciec ich nie może przyjąć, ponieważ od 2 lat zasnął snem głębokim. Zatem budzimy go zawczasu, budzimy go, bo nie pora na odpoczynek. Brak pieśni polskiej w Tarnowskich Górach, a tymczasem znowu wrogi ostrzą zęby na nasze granice. Dziewczęta, panienki, panowie, młodzieńczy usłyszcie ten głos, stawcie się znowu do szeregów — śpiew nie zna żadnych partji — naszem zadaniem będzie pielęgnować pieśń i rozweselać nią innych. Mamy niezłomną nadzieję, że apel ten nie przejdzie bez echa i że wszyscy starzy Mickiewiczanie a liczni nowi stawią się na zebranie nadzwyczajne w dniu 29 marca 1931 r. o godz. 10.-tej na małej sali Domu Ludowego w Tarnowskich Górach.

Z życia „Sokoła" Okręgu IV. W niedzielę dnia 15. bm odbyło się posiedzenie walne wszystkich naczelników gniazd tut. Okręgu w Tarn.-Gór w Hotelu pod Lipami. Porządek zebrania był następujący: 1) zagajenie, odczytanie protokołu, 2) sprawozdanie roczne z wydziału technicznego, 3) wybór pierwszego i drugiego Naczelnika Okręgu oraz dwóch optantów do wydziału technicznego, 4) ustalenie programu zlotowego. Po zagajeniu i odczytaniu sprawozdania rocznego przez naczelnika okręgu przystąpiono do wyboru nowego Zarządu, wskład którego weszli: jako I. zastępca Nacz. Okręgu został wybrany druh Mrachacz z Rojcy, jako drugi druh Strzyż gniazdo Miasteczko. Po wyborze powyższego Zarządu przystąpiono do ustalenia programu zlotowego na Zlot Okręgowy. Zebranie zamknięto o godz. 15-tej.

Dzisiejszy targ. Widać brak gotówki, bo targ dzisiejszy zbyt słabo odwiedzony. Ceny za artykuły pierwszej potrzeby widocznie spadły. Można było otrzymać aż 15 nawet 16 sztuk jaj za 2,-zł. Masło 2,70 do 3,- zł. Gęś od 8,- poczwszy. — 1 kogut uciekł właścicielowi i spacerował po rynku więc nic nie kosztował bo ten który go chwycił niepytając się nawet komu należy poszedł z nim sobie na dobry obiad, a może to był bezrobolny - wobec tego „smacznego"). Mamy nadzieję, że z dniem 1. kwietnia kiedy pobory urzędników państwowych jak również pracowników prywatnych będą nieco zredukowane ceny za wszelkie artykuły spożywcze jak również i inne znacznie się obniżą.

Mianowanie. Na zasadzie rozp. ministra sprawiedliwości mianowany został p. inż. Stanisław Papeć biegłym sądowym w zakresie miernictwa na okręg apelacyjny w Katowicach.

Rocznica plebiscytu. W czwartek wieczorem d. 19 bm. o gosz. 19-tej (7 wiecz.) odbędzie się zebranie wszystkich byłych pracowników plebiscytowych na sali w Hotelu pod Lipami. Z powodu nader ważnych spraw i ze względu na rocznicę plepiscytową uprasza się wszystkich pracowników plebiscytowych, aby się punktualnie stawili na odnośnym zebraniu.

W sobotę o godz. 8 wieczorem akademja również na sali Hotelu pod Lipami.

Komunikat Szpitala Powiatowego w Tarn. Górach. Nieprzyjęto 20 zł. złożonych na kaplicę dla Szpitala Powiatowego.

Tępienie szczurów. W związku z rozszerzeniem się na terenie miasta plagi szczurów, które w znacznej mierze są powodem chorób zakaźnych zarządził Magistrat zgodnie z Zarządzeniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 23. września 1929r. L. dz. 4446-29 oraz powołując się na §§ 20 p. III ustawy z dnia 30. VI. 1900r. w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych, na terenie miasta Tarnowskich Gór masowe tępienie szczurów i to w dniach od 1. kwietnia 1931r. do 5.kwietnia 1931r. w tym celu Zarząd Policji Miejskiej wzywa właścicieli domów, składów spożywczych, rzeźniczych, właśc. hoteli, restauracji itp. aby w wymienionych dniach masowo przystąpili do tępienia szczurów przez zakładanie trucizn, i w tym celu należy się zgłosić w Zarządzie Policji Miejskiej, o zezwolenie na nabycie trucizny, którą to można zakupić w tut. Drogerjach wzgl. Aptekach.

Niezastowanie się do powyższego będzie karane grzywną i niezależnie od wymierzonej kary tępienie szczurów przeprowadzi Zarząd Policji Miejskiej na koszt właściciela wzgl. jego zastępcy lub zawiadowcy.

Z pow. Tarn. Gór.

Z życia Z. O. K. Z. w Radzionkowie. W niedzielę dnia 8 bm. o godz. 17-tej odbyło się na sali p. Letochy miesięczne zebranie Z. O. K. Z. Zebranie zagaił prezes miejscowego koła p. Szyler. Porządek był następujący: 1) zagajenie, 2) sprawa reorganizacji, 3) wyświetlanie filmu p. t. „Skarby i bogactwa w Państwie Polskiem, 4) wolne głosy i zakończenie. W pierwszym punkcie witał p. Szyler wszystkich zebranych na sali, przyczem podał porządek obrad. Ubolewał nad tem, że sala poniekąd świeciła pustkami. W punkcie trzecim p. nauczyciel Brzoza wyświetlał film p. t. „Bogactwa i Skarby Państwa Polskiego", który połączył z wykładem o powyżej nazwanym filmie. W punkcie czwartym przy wolnych głosach apelował gorąco do zebranych by pilnie uczęszczali na zebrania oraz popierali ten idealny związek, i to przez nabywanie dalszych członków. Zebranie zostało zakończone przez p. Szylera o godz. 19 hasłem „Cześć Ojczyźnie"!

Radzionków. — —

W niedzielę dnia 15 bm. odbyło się na sali p. Tyczki przedstawienie teatralne urządzone przez Polskie Towarzystwo Katolickie „Kasyno". Na wstępie przywitał w imieniu prezesa wymienionego Towarzystwa wszystkich przybyłych p. Płonka. Sala była przepełniona. Przedstawienie zakończono o godz. 11-tej.

Radzionków. — —

Dnia 14 bm. popełnił Matusiak w jego mieszkaniu przy ulicy Wapiennej w Radzionkowie samobójstwo przez powieszenie się. Przyczynę nie ustalono.

Orzech. W miejsce dotychczasowego naczelnika gminy p. Langosza wprowadzony został w urząd przez zastępcę P. Starosty p. Jerzy Szulc, jako naczelnik gminy w Orzechu.

Lasowice. W tych dniach opuszcza ks. Proboszcz Wallach parafję Lasowicką udając się z rozkazu władz kościelnych jako administrator do Krzyszowa w pow. Rybnickim. Parafjanie z Lasowic nie mile

przyjmują to do wiadomości, bo za nadto swego pasterza kochali.

Ks. Proboszczowi na nowej placówce życzymy najlepszego powodzenia „Szczęść Boże"

Miasteczko. W ubiegłą niedzielę odbyła się na tutejszem boisku gra zawodowa w piłkę nożną pomiędzy miejscowem klubem sportowym „Odra" i klubem sportowym „Ruch" Radzionków, która to gra zakończoną została winikiem remisowym 1 : 1. Gra była naogół bardzo ostra, gdyż zeszły się znów drużyny, które od dawna już rewalizują pomiędzy sobą, to też sędzia musiał co chwilę dyktować karę. Mimo że pogoda nie bardzo dopisywała, przybyli na te zawody liczni lubownicy sportu nie tylko z Miasteczka i okolicy ale także z Radzionkowa, którzy z niecierpliwością oczekiwali wyniku tego spotkania.

— —

Na piątek Najświętszej Matki Boskiej Bolesnej, t. j. na dzień 27 bm. przypada w tutejszej parafji odpust.

— —

W czwartek, dnia 12 b. m. ukonstytuował się tutaj komitet obchodu imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego, który na dzień 19 bm. ustalił następujący porządek obchodu. O godz. 8-mej rano odbędzie się w kościele parafjalnym nabożeństwo dla wszystkich miejscowych towarzystw i obywateli, wieczorem zaś o godz. 19-tej odbędzie się na sali p. Żyłki uroczysta akademja na cześć Pana Marszałka Piłsudskiego.

Z Szarleja.

Ofiarność Banku Ludowego. Walne zebranie Banku Ludowego w Szarleju uchwaliło ofiarować na dalszą budowę kościoła 2.500,-zł. zaś dla biednych miejscowości Szarlej 4,000-zł. Jest to dobitne świadectwo pomyślnego rozwoju odnośnego Banku i naśladowania godne.

Nieszczęśliwy wypadek. Robotnik Cuber z Szarleja wracający z pracy najechany został przez samochód osobowy budowniczego Parola z Wielkich Piekar. Wskutek pęknięcia czaszki poniósł śmierć na miejscu. Winę ponosi rzekomo szofer. Policja prowadzi śledztwo.

Samobójstwo. Dnia 13. bm. o godz. 8-mej wieczorem pozbawił się życia w swym mieszkaniu Jan Mojdoch z Szarleja przez powieszenie. Zwłoki zostały odstawione do kostnicy Szpitala Powiatowego w Szarleju. Powody targnięcia się na życie dotychczas jeszcze nie ustalono.

Dnia 23. marca br. urządza Związek Katolickich Mężów uroczystą akademję ku czci przewielebnego ks. proboszcza na sali p. Kubańskiego. Początek o godz. 7-mej. Uprasza się wszystkich parafjan, aby wzięli gremjalnie udział w tej tak szczytnej akademji.

Z W. Piekar.

W sprawie ostatnich demonstrancji bezrobotnych dowiadujemy się, że restaurator p. Knop skierował sprawę na drogę sądową za rzekomo poczyniony mu zarzut ze strony Naczelnika Gminy P. Pudlika, jakoby on, jak również ks. proboszcz ponosił winę za obecną i niekorzystną gospodarkę w tut. gminie. Rada Gminna powinna wszelkich starań dołożyć, aby dla bezrobotnych uruchomione zostały kuchnie na wzór Gminy Radzionkowskiej. Nadmienić wypada, że gmina Radzionkowska była pierwszą powiatu tarnogórskiego, która uruchomiła kuchnię dla bezrobotnych, dzięki której w odnośnej gminie panuje wielkie zadowolenie.

Rozmaitości

Znowu napady na polskie mienie w Opolu.

W ubiegłym tygodniu w nocy z piątku na sobotę wybito szyby w oknie gospody Domu Polskiego w Opolu. Równocześnie rzucono cegłę na garaż w podwórzu Domu Polskiego. Cegła nie wyrządziła żadnej szkody. Sprawców policja nie ujęła.

W sprawie podatku wojskowego.

W związku z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z 29. XI. 1930 r. (Dz. U. R. P. poz. 645), które zmieniło częściowo art. 90 ustawy o powszechnym obowiązku służbowym, wyłoniła się konieczność częściowej zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z 20 stycznia 1930 r. o podatku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 63). Według projektu nowego rozporządzenia Rady Ministrów, opracowanego przez Ministerstwo Skarbu, podatek wojskowy ma być pobierany: a) na rzecz gmin, w postaci podatku zasadniczego i b) na rzecz państwa, w postaci dodatku do państwowego podatku dochodowego.

Płatnicy podatku wojskowego, którzy nie osiągają dochodów, podlegających podatkowi dochodowemu, mają opłacać jedynie na rzecz gmin zasadniczy podatek wojskowy, natomiast płatnicy podatku wojskowego, którzy — z uwagi na wysokość dochodów podlegają obowiązkowi zapłaty państwowego podatku dochodowego, mają opłacać, obok podatku zasadniczego na rzecz gmin, podatek wojskowy na rzecz państwa w postaci dodatku do podatku dochodowego. Zasadniczy podatek wojskowy określony został w projekcie w następującej wysokości: a) 10 zł. dla uznanych za zupełnie niezdolnych do służby wojskowej, b) 15 zł. dla uznanych za zdolnych do służby wojskowej w pospolitem ruszeniu bez broni, c) 20 zł. dla uznanych za zdolnych do służby wojskowej w pospolitem ruszeniu z bronią.

Podatek wojskowy w postaci dodatku do państwowego podatku dochodowego wynosić ma od 10 proc. do 20 proc. stawki tegoż podatku (analogicznie, jak w podatku zasadniczym). Wymiar i pobór zasadniczego podatku na rzecz gmin uskuteczniać mają władze samorządowe, natomiast wymiar i pobór podatku wojskowego w formie dodatku do państwowego podatku dochodowego uskuteczniać mają władze skarbowe. Szczegółowe przepisy o władzach, powołanych do wymiaru o wymiarze, poborze i przymusowym ściąganiu podatku wojskowego, tudzież o odwołaniach od wymiaru oraz o ulgach i umorzeniach wyda minister skarbu oraz minister spraw wewnętrznych, każdy we własnym zakresie działania.

Strażnik graniczny

Okrągła czapa z zielonym otokiem, zuchowata mina, pewność siebie, bijąca z całej postaci, karabin, który nigdy prawie niewypuszczany z rąk, stał się poprostu jedną z kończyn właściciela, oto sylwetka strażnika granicznego.

W ciągłej gotowości bojowej, czujny jak żóraw, przyczajony dniem i nocą na patrolach i zasadzkach w olbrzymich trudnych warunkach terenowych pełni on latem i zimą, podczas roztopów wiosennych i jesiennej szarugi twardą służbę strażnika granicznych znaków i prawa Rzeczypospolitej.

Nie straszą go noce pełne tajemnic i niespodzianek, nie ulęknie się widoku uzbrojonego bandyty, przemytnika, jeno zawsze i wszędzie czoło mu stawi, samemu djabłu wpakuje niepoświęconą kulę między rogi gdy pokusić go zechce, naruszyć lub ominąć obowiązujące na ścieszkach granicznych przepisy. Celny, lśniący jak lustro karabin, jest pewną rękojmią poszanowania prawa, gdyby ktokolwiek usiłował je naruszyć.

Spójrzcie na strażnika w chwili kiedy pełni on służbę. Przyzwyczajony do rozlicznych form terenu, zżyty z nim jak z rodzinną wioską potrafi się zawsze doń dostosować. To też niełatwo i nie odrazu dostrzeżecie go wśród zarośli. Zdradzi go obłoczek dymu z papierosa, którego ćmić będzie ukradkiem dla odpędzenia nudów i różnych myśli.

Wy go nie dojrzycie, ale pod soczewką jego oka nie ukryje się nic.

Dojrzy strażnik coś podejrzanego, uśmiechnie się tylko łakomie, pogłaszcze lufę karabinu i nie czeka. Ma czas. Co nagle to po djable, niewolno zwierzyny płoszyć przedwcześnie. Rzuci tylko porozumiewawcze spojrzenie koledze, który ukryty opodal przeżywa te same wrażenia i jednakowo na nie reaguje. Nic nie mówią do siebie ale rozumieją się doskonale. Łączność telepatyczna między nimi funkcjonuje nie gorzej a może lepiej od łączności drutowej pomiędzy placówkami.

Niechby teraz to podejrzane „coś" okazało się wyraźnem niebezpieczeństwem. Przyczajeni strażnicy szybko się wtedy zdecydują i niezwłocznie przystąpią do działania. Jeżeli to będzie większa uzbrojona banda przemytników jeden z strażników cichaczem, pełzając na czworakach, a potem niepowstrzymanym galopem pobiegnie na placówkę, aby zaalarmować kolegów.

Jeżeli jednak owo „coś" to tylko pojedyńczy przemytnik, lub niewielka ich grupka, wtedy niewarto fatygować kolegów. Mrugnie w takim wypadku jeden drugiemu, pokaże mu coś na migi, oko na kształt „perskiego", porozumiewawczo przymruży — i plan działania gotowy, rozkazy wydane. Rozpoczyna się manewr. Elementami manewru są: przedewszystkiem zaskoczenie wroga, obejście jego skrzydeł, lub działanie na tyły. Wiedzą o tem taktycy Straży Granicznej a widać to z ich ruchów. Jeden z nich pozostaje na miejscu, by obserwować i w razie potrzeby przejść do czołowego natarcia. Stanowią one równocześnie placówkę, która zaważy w chwili decydującej. Drugi zaś jest wyrazicielem innej zasady manewru ruchu. Ostrożnie krok za krokiem, aby nie spłoszyć „przeciwnika, podsuwa się w kierunku przedmiotu natarcia z zamiarem obejścia jego skrzydeł i zaskoczenia.

Niechby teraz przeciwnik zachęcony widokiem pojedyńczego strażnika, zechciał niepodporządkować się rozkazowi. Jak grom z jasnego nieba spadnie na jego odsłonięte plecy twarda garść placówki odrodu.

Redaktor naczelny: Gruszka Winfryd, Tarn. Góry.
Redaktor na Szarlej i W. Piekary: Jan Hanszla.
Redaktor odpowiedzialny; Franciszek Kaczmarek, Tarnowskie Góry.
Druk.: DRUKARNIA POLSKA, TARN. GÓRY.

Zamówienie.

Niżej podpisany zamawia niniejszem w urzędzie pocztowym na miesiąc .... wychodzące w Tarn. Górach dwa razy tygodniowo

„NOWINY"

Imię i nazwisko ....

Mieszkanie: ....

KWIT POCZTOWY

Powyższy 1.50 zł., zapłacono

.... dnia .... 1931 r.

Urząd Pocztowy: ....

Z dniem 14. marca br. został oddany do użytku publiczności

Oddział miejski

Komunalnej

Kasy Oszczędności Powiatu

mieszczący się przy ul. Krakowskiej 12, na parterze.

Oddział załatwia wszelkie czynności bankowe. Inkaso weksli. - Przyjmuje wkłady oszczęd. w złotych i walucie obcej za wysokiem oprocentowaniem.

Otwiera rachunki bieżące (Konto Korrent.)

Zakup i sprzedaż monet złotych i walut zagranicznych.

Kolektura

Loterji Państwowej.

Poszukuje się zdolnych

Pań i Panów

dla łatwo sprzedającego się artykułu, którzy mają styczność z związkami katolickiemi.

Zgłoszenia w czwartek, dnia 19. b. m. o godz. 9-tej do 15-tej w restauracji **Adamiec Jerzy**, Tarn. Góry, ul. Górnicza 5 (koło rynku).

NA RATY!

Stale na składzie

wszelkiego rodzaju materjały do budowy Kanalizacji i Instalizacji.

Narzędzia rzemieślnicze

MASZYNY DLA PRZEMYSŁU i ROLNICTWA.
SPRZĘTY KUCHENNE,
DŹWIGARY, ŻELAZA i BLACHY.

Wielki wybór. Ceny przystępne.

Tarnogórski Handel Żelaza
dawniej **A. BAUM**
Tarnowskie Góry, Zamkowa 4, Telefon 16 i 18.

Na czas pierwszej Komunji św.

książki modlitewne

„Droga do Nieba“

w najnowszem wydaniu jedynie

w Księgarni Polskiej
Jana Nowaka
ulica Gliwicka nr. 13.

Kto

kupi lub sprzedaje dom?

Zgłoszenia do Redakcji „Nowiny“.

Lazarus Moeller

Tow. z ogr. odp.

TARNOWSKIE GÓRY-FILJA SZARLEJ

tartak parowy i heblarnia

STAŁY SKŁAD

Rok Założ. 1850.

belek, krokwi, bocznych desek nielamowanych, szalówek, desek do wykładania, materjałów budowlanych, okrąglaków i półokrąglaków, materjałów stolarskich w wszelkich rozmiarach, listw przyściennych oraz drzewa liściastego każdego rodzaju

Rok Założ. 1850.

Telefon Tarn.-Góry 25 i 36 — Telefon Szarlej 122.

Oddaj garderobę wiosenną tylko do

Farbiarni i Chemicznej Pralni

S. HEYMANN

Król. Huta	Katowice	Siemianowice
ul. Wolności	M. Piłsudskiego 9	ul. Bytomska 18

Szybkie wykonanie — Tanie ceny.

Fabryka wyrobów cukierniczych

J. L. Markowicz

poleca swoje wyroby w najlepszych gatunkach

Tarnowskie Góry, Tel. 1136.

Króliki

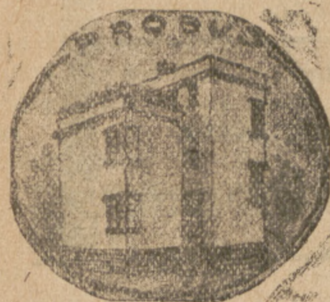
rasowe do sprzedania.

1,0 szynszyla 18 miesięcz.
0,4 „ 7 „
0,2 „ 4 „

Gdzie? powie redakcja „Nowin.“

Popieraj

PRZEMYSŁ POLSKI!

Kres biedzie mieszkaniowej!

— Taki domek stać może już na gruncie 11-mtr. szer.! — Mieszkanko ciepłe, miłe i wygodne, składające się z 3 pokoji z używ. powierzchnią podłóg razem 59 m², kuchnią z spiżarką 18 m² i łazienkę z ustępem wraz z przedpok. 11 m² — wszystko razem 88 m²; prócz tego strych i piwnicę po 23, — razem 46 m² i ewtl. „ogrodek dachowy“ 22 m².

(Domek ten służyć może dwom partjom po 1 pokoju i kuchnią!) Wykonanie fachowo, solidnie, masywnie, — z dostawą wszelkich potrzeb. materjałów, — gotów do użytku — z pomalow. i z 4-ma piecami kafl. (jedynie bez gruntu i mebli) za złotych 16950 — tylko, poleca

PROBUD PRZEDS. ROBÓT BUDOWL. IGNACY KLYTTA ARCHT.-BUD. **TARN.-GÓRY.**

Domek taki — podwójny — bliźniak — kalkuluje się znacznie niżej od kosztów podw. — Informacji oraz ogl. modelu udziela się P.P. Jnteres. w biurze przy ul. Zamkowej 6, (I. p.)

Własna siedziba.

Własna siedziba.

W dniu 22. 12. 1930 r. przyznaliśmy, długoterminowe pożyczki, naszym następującym klijentom:

Wiktor Szołtysek, Chudów pow. Rybnik zł. 4000.—
August Nüsse, Paniówki pow. Rybnik zł. 6000.—
Józef Kandziora, Kochłowice, Górna 55 zł. 8000.—
Jerzy Tolarz, Bielsko, Sobieskiego 52 zł. 40.000.—

Każdy może w krótkim czasie, otrzymać u nas pożyczkę na budowę własnego domu, przebudowanie lub spłacenie wysoko oprocentowanych hipotek.

Żądajcie naszych bezpłatnych prospektów

ŚLĄSKI ZWIĄZEK KREDYTOWY

TARNOWSKIE-GÓRY, RYNEK 10.

Ogłoszenia w „Nowinach“ przynoszą **korzyść!**

Fabryka Stempli
i Zakład Rytowniczy
E. FRANITZA i Ska
spółka komandytowa
Filja w Tarnowskich Górach
Drukarnia Polska, Rynek 13, Telefon 1034

wykonuje wszelkiego rodzaju pieczątki dla Władz, Urzędów i instytucyj prywatnych po cenach przystępnych.

Licytacja przymusowa.

Dnia 20. bm. o godz. 12 w południe będę sprzedawał w Szarleju przed restaur. p. Marcinka

1 pianino

najwięcej dającemu za gotówkę.

Imiela, kom. sądowy.

Licytacja przymusowa.

Dnia 20. bm. o godz. 12½ w południe będę sprzedawał w Szarleju przy ulicy 3-go Maja 42

1 regał sklepowy

najwięcej dającemu za gotówkę.

Imiela, kom. sądowy.